

ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data)

พื้นฐานสถิติ: เริ่มการพจนานุกรมในป่าหิมพานต์

1. ความหมายและลักษณะ (Meaning & Characteristics)

ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) คือ ข้อมูลที่แสดงถึงคุณลักษณะ ประเภท หรือสมบัติในเชิงนามธรรม **ไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขเพื่อคำนวณทางพีชคณิต (บวก ลบ คูณ หาร) ได้โดยตรง**

ตัวอย่างในป่าหิมพานต์

- **เผ่าพันธุ์:** กิณรี, พญานาค, ครุฑ, คชสีห์
- **สีของดอกไม้ทิพย์:** แดง, ทอง, ม่วง, เงิน
- **ความพึงพอใจต่อรสชาติน้ำอมฤต:** ชอบมาก, เฉยๆ, ไม่ชอบ
- **ถิ่นที่อยู่อาศัย:** เขาไกรลาส, ป่าหิมพานต์ชั้นใน, มหานทีสีทันดร

*หมายเหตุ: บางครั้งอาจมีการใช้ตัวเลขแทนกลุ่มข้อมูล (เช่น เพศชาย = 1, เพศหญิง = 2) แต่ตัวเลขเหล่านี้เป็นเพียงรหัสระบุกลุ่ม ไม่มีความหมายในเชิงปริมาณ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น (Basic Analysis)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เรามักจะพิจารณาสิ่งต่อไปนี้:

- **ความถี่ (Frequency):** จำนวนครั้งของข้อมูลที่เกิดขึ้นในแต่ละลักษณะ เช่น "ในสระอโนดาตมีพญานาคเล่นน้ำอยู่ 25 ตน"
- **ฐานนิยม (Mode):** ข้อมูลที่มีความถี่สูงสุด หรือลักษณะที่ซ้ำกันมากที่สุด ถือเป็น **ค่ากลางที่เหมาะสมที่สุด** สำหรับข้อมูลประเภทนี้

3. การนำเสนอด้วยตารางความถี่ (Frequency Table)

3.1 ตารางความถี่จำแนกทางเดียว (One-way Table)

เป็นการนำเสนอข้อมูลของตัวแปรเดียว เช่น จำนวนประชากรสัตว์หิมพานต์ในบริเวณหนึ่ง

สัตว์หิมพานต์ (ตัวแปร)	จำนวน (ความถี่)	ความถี่สัมพัทธ์ (สัดส่วน)
กิณรี	20	0.40 (40%)
พญานาค	25	0.50 (50%)
คชสีห์	5	0.10 (10%)
รวม	50	1.00 (100%)

3.2 ตารางความถี่จำแนกสองทาง (Two-way Table)

การนำเสนอข้อมูลสองตัวแปรพร้อมกัน เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับอาหารที่กินที่ชอบ

ที่อยู่อาศัย	ความชอบอาหารที่กิน		รวม
	ผลไม้ที่กิน	น้ำที่กิน	
บนบก (เช่น ปลา, กุ้ง)	30	10	40
ในน้ำ (เช่น ม้าน้ำ)	5	25	30
รวม	35	35	70

เกร็ดความรู้: ความถี่สัมพัทธ์ (*Relative Frequency*) คือการนำความถี่ของแต่ละชั้น มาหารด้วย จำนวนข้อมูลทั้งหมด (N) เพื่อเปรียบเทียบสัดส่วนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น